

WIADOMOŚCI BANKU POLSKIEGO

(Drukowane jako rękopis).

Rok II.

WARSZAWA, DNIA 30 MAJA 1925 R.

Nr. 10.

T R E Ś Ć :

Kontrola nad eksportem firm dyskontujących dewizy . . . str.	105	Skup guldenów gdańskich str.	107
Wstrzymanie skupu kanadyjskich 100-dolarowych biletów Imperial Bank of Canada	105	Zmiany w urzędowej stopie dyskontowej	107
Zezwolenie Spółdzielniom na kasowanie znaczków stemplowych	105	Zmiana taryfy celnej	107
Dyskonto i inkaso weksli płatnych w Rumunji i na Litwie	106	Obroty Izb Rozrachunkowych	112
Wysyłka do Oddziału w Łodzi wykazu niepunktualnych płatników w dwu egzemplarzach	106	Obieg pieniężny, kredyty i pokrycie kruszców Banku Polskiego	112
Zmiana korespondenta Banku Polskiego w Bułgarji	106	Kredyt dewizowy Banku Polskiego w 1925 r.	112
		Powrót do złotej równi funta angielskiego	113
		Wpływ cen zbóż chlebowych na poziom cen hurtowych	114

Kontrola nad eksportem firm dyskontujących dewizy.

(Dział XII Spisu Okólników).

W celu przyczynienia się do powiększenia eksportu i poprawy bilansu płatniczego, Bank Polski poczynił szereg ulg kredytowych dla eksporterów. Decydując się na te ulgi, musi Bank Polski mieć jednak pewność, że dyskontowane dewizy są rzeczywiście rezultatem sprzedaży towarów firmom zagranicznym, nie zaś weksłami finansowymi. Dlatego winny Oddziały rozłożyć nad eksportem firm, dyskontujących dewizy, należyłą kontrolę.

Oddziały zarządzają, ażeby firmy dyskontujące dewizy złożyły zobowiązanie, iż będą zaopatrywały się w zaświadczenia walutowe wyłącznie w odpowiednim Oddziale Banku Polskiego. Na podstawie zaświadczeń walutowych B, zwróconych przez urzędy celne, oraz na podstawie załączników do raportu kasowego Oddziały, w których dyskonto dewiz miało miejsce, nadsyłać będą nie później jak 7-go każdego miesiąca do Wydziału Zagranicznego Dyrekcji sprawozdanie za miesiąc ubiegły, w którym należy co do każdej firmy, dyskontującej dewizy, wykazać: równowartość dewiz zdyskontowanych w ciągu poprzedniego miesiąca, równowartość w złotych wywiezionego zagranicę w ciągu miesiąca towaru na podstawie zaświadczeń walutowych B, zwróconych przez urzędy celne, oraz wszelkie wyjaśnienia, mogące uzasadnić ewentualną rozbieżność między jedną a drugą liczbą.

Wstrzymanie skupu kanadyjskich 100-dolarowych biletów Imperial Bank of Canada.

(Dział XII Spisu Okólników).

Oddział Główny przesłał do Bank of Montreal w Kanadzie jako korespondenta Banku Polskiego bilety dolarowe, wśród których ustalono fałszyfikat 100-dolarowego biletu Imperial Bank of Canada. Wykonanie podrobionego biletu jest nadzwyczaj udatne i precyzyjne, o czym świadczy fakt, że Bank of Montreal zmuszony był zwrócić się do instytucji emisyjnej, t. j. do Imperial Bank of Canada o przeprowadzenie ekspertyzy i orzeczenie, czy bilet jest prawdziwy, względnie fałszywy.

Wobec powyższego poleca się Oddziałom wstrzymać w zupełności — aż do odwołania — skup omawianych kanadyjskich 100-dolarowych biletów, a przyjmować je ewentualnie tylko do inkasa.

Zezwolenie Spółdzielniom na kasowanie znaczków stemplowych.

(Dział I Spisu Okólników).

Korzystając z uprawnień nadanych w art. 5 ustawy z dnia 11 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 1 z r. 1925, poz. 2) Minister Skarbu zezwolił aż do odwołania wszystkim spółdzielniom na kasowanie znaczków stemplowych na obligacjach, na weksłach przekazowych, wystawionych przez spółdzielnię, oraz na weksłach własnych, płatnych na rzecz spółdzielni lub na jej zlecenie, w sposób następujący:

1) Naklejone na obligacjach w chwili wystawienia tychże znaczki stemplowe należy skasować w ten sposób, że na markach umieszcza się datę skasowania (dzień i rok cyframi, miesiąc zaś słowami) i podpis lub pieczęć kasującej spółdzielni. Napis powinien wychodzić częściowo na papier poza znaczki stemplowe.

2) Kasowanie znaczków stemplowych, przeznaczonych do opłaty, względnie dopłaty stempla od weksli przekazowych, wystawionych przez spółdzielnie, oraz weksli własnych, płatnych na rzecz spółdzielni lub na jej zlecenie, jak również od prolongat, umieszczonych na tych wekslach (przekazowych i własnych), ma nastąpić z wyjątkiem niżej wskazanym, w terminach, określonych w art. 8 ustawy z dnia 26 października 1921 r. o opłatach stemplowych od weksli (Dz. U. R. P. z r. 1922 Nr. 38, poz. 313) w ten sposób, iż spółdzielnia odciska na znaczkach swą pieczęć, przyczem część odcisku ma pozostać na znaczkach, a część na otaczającym go papierze, lub na sąsiednim znaczkach i że datę skasowania, o ile nie jest uwidoczniła przez odcisk pieczęci, wpisuje spółdzielnia na każdym znaczkach cyframi, atramentem lub ołówkiem atramentowym. Znaczki należy naklejać w sposób, przewidziany w §§ 5 — 8 rozporządzenia Ministra Skarbu i Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 maja 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 317). Kasowanie znaczków stemplowych, przeznaczonych do opłaty, względnie dopłaty od weksli własnych, płatnych na rzecz spółdzielni lub na jej zlecenie, ma nastąpić w dniu otrzymania weksla przez spółdzielnię.

Na zasadzie zacytowanego rozporządzenia Ministra Skarbu Oddziały mogą bez przeszkód przyjmować odtąd weksle, na których przypadająca opłata stemplowa została uiszczona w trybie wyżej ustalonym.

Dyskonto i inkaso weksli płatnych w Rumunji i na Litwie.

(Dział XII Spisu Okólników)

Zawiadamia się Oddziały, że stosownie do obowiązujących w Rumunji przepisów dewizowych, weksle wypisane na zlecenie firmy zagranicznej, winny być zaopatrzone w zezwolenie rumuńskiego Urzędu Kontroli Dewiz, które brzmi:

„Se aproba. Oficiul de Control al Deviselor“.

Należy przeto przyjmować do dyskonta i inkasa tylko te weksle płatne w Rumunji, które w powyższe zezwolenie są zaopatrzone, a to celem uniknięcia trudności przy ich inkasowaniu.

Ponadto nadmieniamy, że nie mogą być dyskontowane ani przyjmowane do inkasa weksle płatne na Litwie, gdyż Bank Polski nie posiada tam korespondenta.

Treść niniejszego artykułu należy odnotować w Okólniku Nr. 38 z dnia 11 maja 1925 r.

Wysyłka do Oddziału w Łodzi wykazu niepunktualnych płatników w dwu egzemplarzach.

(Dział IV Spisu Okólników).

Znajdujące się pod patronatem Łódzkiego Oddziału Związku Banków w Polsce Biuro Informacyjno-Kredytowe „Wywiad“ wydaje drukiem — począwszy od 1 listopada 1924 r. — „Biuletyn Protestów Wekslowych“, w którym ogłasza, według miejscowości, nazwiska osób i firm, dopuszczających weksle do protestu. Celem uzupełniania treści „Biuletynu“, Łódzki Oddział Związku Banków zwrócił się do Dyrekcji Banku Polskiego z prośbą o udzielanie powyższemu biurowi szczegółów o protestach wekslowych.

Ponieważ wzmiankowane wydawnictwo jest bardzo pożyteczne i może się w znacznym stopniu przyczynić do uzdrowienia stosunków kredytowych, poleca się Oddziałom przysyłać każdorazowo do Oddziału w Łodzi dwa egzemplarze wykazu niepunktualnych płatników, z których jeden będzie przeznaczony dla Oddziału, drugi natomiast — po sprawdzeniu — odsyłany będzie w drodze poufnej przez wymieniony Oddział do Łódzkiego Oddziału Związku Banków w Polsce (Al. Kościuszki 15) dla rzeczzonego biura.

Zmiana korespondenta Banku Polskiego w Bułgarii.

(Dział XII Spisu Okólników).

Zawiadamia się Oddziały, że zamknięto rachunek Banku Polskiego w Banque Generale de Bulgarie, Sofia, wzamian którego korespondentem Banku Polskiego został Banque Commerciale Italienne et Bulgare, Sofia (adres telegraficzny: „Bulcomit“).

Zmianę tę należy odnotować w Okólniku Nr. 31 z dnia 2 kwietnia 1925 r.

Skup guldenów gdańskich.

(Dział XII Spisu Okólników).

Oddziały mają pewne wątpliwości co do nabywania guldenów gdańskich. Na liczne zapytania w tym kierunku wyjaśnia się, że guldeny gdańskie mogą być skupowane w gotówce, czekach lub w wypłacie na zagranicę. Depeszowanie kursu guldena gdańskiego jest zbyteczne, ponieważ kurs jego opiera się na kursie funta angielskiego.

W myśl ustawy monetarnej gdańskiej 25 guldenów gdańskich równa się 1 funtowi. W praktyce Bank Gdański wymienia guldeny na funty przy relacji mniej korzystnej dla guldena, różnica ta zaś dochodzi do 8‰, t. j. 25·2 guldenów za jednego funta. Celem ustalenia kursu guldena gdańskiego w związku z wymienioną relacją, stosowaną przez Bank Gdański, winny Oddziały podzielić depeszowany kurs funta nie przez dzielnik ustawowy 25, lecz 25·2. Np. przy depeszowanym kursie funta zł 25·12 kurs guldena wyniesie

$$\text{zł } 25\cdot12 : 25\cdot2 = \text{zł } 0\cdot996.$$

Zmiany w urzędowej stopie dyskontowej,

które zgodnie z Okólnikiem Nr. 14 z dnia 19.II 1925 r. należy odnotować w „Wiadomościach Banku Polskiego“ Nr. 8 z d. 30 kwietnia 1925 r. str. 89:

Norwegja z 6½‰ na 6‰ od 9.V 1925.

Węgry z 11‰ na 9‰ od 28.V 1925.

ZMIANA TARYFY CELNEJ.

Jednym z głównych zagadnień życia gospodarczego Polski jest zjawisko ujemnego bilansu handlowego za rok 1924 i początek 1925 r.

Niekorzystnemu kształtowaniu się bilansu ma na celu przeciwdziałać rozporządzenie z dnia 19 maja 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52/25) dotyczące częściowej zmiany taryfy celnej z dn. 26/VI. 1924 r. Rozporządzenie podwyższa stawki celne odnośnie do 59 pozycji taryfy celnej t. j. zmienia blisko 1/4 taryfy celnej z 1924 r. Zmiany te posiadają obok fiskalnego, charakter głównie prohibicyjny i idą w trzech kierunkach, a mianowicie: podwyższają cło w stosunku do szeregu artykułów spożywczych, oraz towarów luksusowych i wzmacniają ochronę celną dla niektórych gałęzi przemysłu rodzimego.

Polska taryfa celna dzieli się na 11 grup zasadniczych, (oznaczonych cyframi rzymskimi) o 217 pozycjach (cyfry arabskie oznaczone tłustym drukiem). Każda pozycja dzieli się na punkty (cyfry arabskie) i litery, które stanowią dalsze różniczkowanie towarów wymienionych w poszczególnych punktach. Najnowsze rozporządzenie wprowadza tylko zmiany w pozycjach, punktach i literach z mocą obowiązującą z dniem 27 maja 1925 r.

I. Artykuły spożywcze.

W grupie I-szej — produkty spożywcze i zwierzęta (poz. od Nr. 1 do 40), uległo zmianie 14 pozycji podanych w tabeli „A“. W grupie tej nie uległa zmianie taryfa celna od: zboża, ryżu, mąki, kaszy (poz. 1 — 4), niecukrzonych owoców suszonych (poz. 8), cykorji, kawy, kakao, herbaty, tytoniu i cukru (poz. 16 — 23). Pozostały również bez zmiany pozycje od 25 — 34, obejmujące: drożdże, arak i inne trunki, wina, miód, ocet, wody mineralne i sztuczne, mięso i wędliny, a ponadto i pozycje: 39 i 40 (zwierzęta, ptactwo i pasza dla zwierząt).

Podwyższenie stawki celnej przy artykułach tej grupy waha się w następujących granicach: od ¼ dotychczasowej stawki — do 6-krotnego jej powiększenia. Szczegółową wyższą taryfę w cyfrach względnych w obrębie poszczególnej pozycji, uwzględnia się w tabeli.

Tablica „A”.

Produkty spożywcze i zwierzęta.

Nr. pozycji taryfy celnej	NAZWA POZYCJI	Ogólna ilość punktów danej pozycji	Ilość punktów, które uległy zmianie	Podwyższenie stawki celnej w obrębie po- szczególnych pozycji waha się w granicach:		Nazwy punktów pozycji, które uległy zwwyżce:	
				Najniższa zwyzka	Najwyższa zwyzka	Najniższej	Najwyższej
5	Warzywa i okopowe	6	5	2 razy	3 razy	Ziemniaki, kapusta	Szparagi, kalafiory, po- midory i t. p. w stanie moczonym, kwaszonym
6	Owoce i jagody świeże a)	7	6	1 „	3 „	Cytryny, skórki z poma- rańczę i cytryn	Ananasy i winogrona świeże
7	Owoce i jagody suszone i suche	7	7	1 „	3 1/2 „	Śliwki w opakowaniu od 10—25 kg. brutto	Towary wymienione w tej pozycji w opakowaniach 1 kg. i mniej
9	Kapary i oliwki	d)		3 razy		Kapary i oliwki	
10	Anyż, kmin i t. p. b)	2	2	1 „		Orzechy i pomarańcze	Chleb świętojański
11	Orzechy c)	3	3	3 „		Kasztany i orzechy, oprócz osobno wymienionych	Pistacje
13	Pasztety, przyprawy	3	3	1/2 raza	1 raz	Warzywa w wodzie, her- metycznie opakowane	Pasztety
14	Grzyby	2	1	1 raz		Trufle świeże i suszone	
15	Korzenie	3	3	1 raz	5 1/4 raza	Pieprz, cynamon, imbir	Wanilia i szafran
23	Miód, cukier gronowy i maltoza	2	1	1/4 raza		Miód sztuczny	
24	Wyroby cukiernicze oraz przetwory z owo- ców i jagód	10	10	1/2 raza	2 razy	Mleko zgęszczone bez cukru	Cukierki, konfitury, kom- poty i soki owocowe
35	Sery	4	3	6 razy		Bez zmiany sery jadalne, kazeina i t. p.	Wszystkie sery osobno nie- wymienione w poszczegól- nych punktach pozycji
37	Ryby i kawior	5	3	2 razy	3 razy	Śledzie podwędz. w herm. opakowaniu	Kawior czarny i szary
38	Ostrygi, raki, homary	d)		1 raz		Ostrygi, raki, homary	

a) owoce i jagody świeże, umieszczone w punkcie 2 poz. 6, przywożone do przerobu fabrycznego za zezwoleniem Min. Skarbu, opłacają cło w wysokości 25 zł, w innym wypadku 150 zł. b) od orzechów pomarańczowych bez zmiany (50 zł). c) przywożone bez łupinek, mielone, opłacają cło z dodatkiem 25%. d) odnośne pozycje nie są zróżniczkowane na punkty.

Powyższe zmiany mają charakter wybitnie prohibicyjny, a zarazem i fiskalny. Podwyższenie tych cel wynikało jednak z konieczności zatamowania nadwyzczaj szybkiego tempa wzrostu spożycia zagranicznych owoców, kompotów, konserw i t. p., a zarazem mają zachęcić sadownictwo i krajowe wytwórnictwo przetworów owocowych do intensywniejszej pracy w kierunku zaspokojenia potrzeb rynku wewnętrznego.

II. Towary luksusowe.

Pomijając trunki i towary spożywcze zalicza się zazwyczaj do kategorii towarów luksusowych: futra i wyroby futrzane, pióra i wyroby ozdobne, wyroby perfumeryjne i kosmetyczne, jedwab i wyroby jedwabne, kamienie szlachetne i półszlachetne, wyroby z metali szlachetnych i t. p.

W tabeli „B” zgrupowane są wszystkie towary o charakterze mniej lub więcej luksusowym, które zostały na podstawie najnowszego rozporządzenia obciążone wyższą stawką celną.

Podwyższenie stawki celnej przy artykułach tej grupy waha się w następujących granicach: od $\frac{1}{3}$ dotychczasowej stawki do 5-krotnego jej powiększenia. Szczegółowa zwyczajka taryfy w cyfrach względnych w obrębie poszczególnej pozycji, uwidoczniła jest w tabeli.

Tablica „B”

Nr. pozycji	NAZWA POZYCJI	Ogólna ilość punktów danej pozycji	Ilość punktów które uległy zmianie	Podwyższenie stawki celnej w obrębie poszczególnej pozycji waha się w granicach:		Nazwy punktów, które uległy zmianie:	
				Najniższa zwyczajka	Najwyższa zwyczajka	Najniższej	Najwyższej
56	Futra	7	4	$\frac{1}{2}$ raza	5 razy	Duże z baranów i kóz pospolit.	Bobry lisy, sobole, foki
67	Kamienie szlachetne	2	2	3 „	$3\frac{1}{2}$ „	Inne kam. do ozdoby, prawdziw. i szt. korale i wyroby z koralu	Brylanty, rubiny, szmarag. i t. p.
75	Wyroby fajansowe	3	1	$\frac{1}{2}$ raza		Z malowidłami, złoceniami i wielobarwnymi wzorami	
76	Wyroby porcelanowe	7	4	$\frac{1}{4}$ „	$\frac{1}{2}$ „	Z barwnymi i złoceniami brzegami, majolika z napisami	Wyroby dla ozdoby mieszkań z malowidłami i t. d.
171	Wyroby zegarmistrzowskie	7	1c)	1 „	2 „	Zegarki kieszonkowe, srebrne, posrebrzane, i t. d.	W kopertach złotych i platynowych z drogiemi kamieniami
201	Kaszmiry prawdziwe, tkaniny, chustki, szarfy, i t. d.	a)		1 „			
203	Dywany wełniane lub półwełniane	a)		$1\frac{1}{2}$ „			
207	Koronki i hafty niezszyte	1	2b)	$\frac{1}{3}$ „	$\frac{1}{2}$ „	Inne osobno niewymien.	Jedwabne, z szychu, złote i srebrne
209	Bielizna i odzież wykończona i niewykończona	4	1	$\frac{1}{3}$ „		Damskie kapelusze, czapeczki i inne ubrania na głowę, przybrane wstążkami, koronkami, etc.	
210	Kapelusze wykończone i niewykończone	5	5	1 „	2 „	Wojłokowe i z różnych tkanin (prócz jedwabiu)	Z puchu, jedwabiu, cylindry i szapoklaki
213	Pióra ozdobne i sztuczne kwiaty	3	4	$\frac{3}{4}$ „	$1\frac{1}{3}$ „	Sztuczne kwiaty i rośliny	Pióra, pióropusze
215	Wyroby galanteryjne i toaletowe	5	3	$1\frac{1}{2}$ „	5 „	Główki do lalek	Kosztowne z jedwabiu, perf. masy, etc.

a) odnośne pozycje nie są zróżniczkowane na punkty. b) zmiana dotyczy liter na jaki rozbity jest jednoznaczny punkt.

c) w obrębie odnośnego punktu uległy zmianie trzy podpunkty (litery).

III. Ochrona przemysłu.

Pozostałe zmiany, jakie zaszły w taryfie celnej uwidocznione są w tabeli „C”. Rozporządzenie stara się drogą szeregu podwyżek stawki celnej, uwzględnić zmiany jakie zaszły w układzie stosunków gospodarczych, zapewniając niektórym działom przemysłu większą ochronę celną.

Rząd pracuje obecnie nad nową systematyką taryfową i zapewne do tego czasu odkłada gruntowną rewizję ochrony celnej nad wytwórczością krajową.

Podwyższenie stawki celnej w obrębie artykułów tej grupy waha się w granicach następujących: od $\frac{1}{3}$ dotychczasowej stawki do 4-krotnego powiększenia tejże.

Tablica „C”.

Skóra i pochodne.

Nr. pozycji	NAZWA POZYCJI	Ogólna ilość punktów danej pozycji	Ilość punktów które uległy zmianie	Podwyższenie stawki celnej w obrębie poszczególnych pozycji waha się w granicach:		Nazwa punktów, które uległy zmianie:	
				Najniższa zwyżka	Najwyższa zwyżka	Najniższej	Najwyższej
55	Skóry wyprawne oraz półgarbne	14	2		$\frac{1}{2}$ raza	Skóry wierzchnie miękkie baranie, kozie gemzy etc.	Skóry lakierowane, matowe i deseniowe
57	Obuwie i wyroby skórzane	6	4	$\frac{1}{2}$ „	1 „	Części obuwia wysztancowane, podeszwy, obcasy, noski etc.	Wyr. galant., torebki, portmonetki, portfele, notesy etc.

Drzewo i pochodne.

60	Wyroby z kory i drzewa korkowego oraz torfu	2	1	$\frac{1}{2}$ raza		Korki do butelek, bez dodatku z innych materiałów	
61	Wyroby drewniane	6	5	$\frac{1}{2}$ raza	2 razy	Czołenka tkackie, wyroby lakier., politur., fornier.	Meble obite tkaniną, skórą etc.
177	Tektura, papier i wyroby z nich	33	5	$\frac{1}{2}$ „	3 „	Wyroby kartonowe i introligatorskie	Karty do gry

Wyroby ceramiczne, minerały i metale.

66	Kamienie nieobrobione i nawpół obrobione	6	2	$\frac{1}{4}$ raza	$\frac{2}{3}$ raza	Kamienie młyńskie ze sztucznej jednolitej masy krzemiennej	Kamienie młyńskie gotowe
69	Azbest i masy izolacyjne	6	1	2 razy		Masy izolacyjne, glina, ziemia krzemionkowa	
73	Rury i wyr. ceramiczne z masy stopionej	5	2	$\frac{1}{4}$ raza	$\frac{1}{2}$ raza	Z masy jednobarwnej	Naczynia kamienne, garnki, dzbany
74	Wyroby garncarskie z gliny posłed. i z cementu	7	4	$\frac{1}{3}$ „	3 „	Kafle do pieców jednobarwne, glazurowane	Ozdoby terrakotowe, medaljony, posągi, etc.
148	Złoto, srebro, platyna etc.	7	6	1 „	3 „	Szych ciągniony i przędzony, łuska, blaszki etc.	Wyroby ze złota i platyny z kamieniami i perłami
149	Wyr. z miedzi i in. metali	11	1	1 „	1 „	Naczynia kuchenne niepolerowane	Polerowane lub lakier.
158	Wyroby nożownicze	4	1	1 raz		Z ozdobami ze złota lub srebra	
163	Wyroby z cynku i stopu ołowiu	9	2	$\frac{1}{2}$ raza	2 razy	Tubki, korki do butelek oraz kapsle	Wyroby o charakterze artystycznym z ozdobami en relief
164	Wyroby z ołowiu i jego stopów	11	3	$\frac{2}{3}$ „	$1\frac{1}{4}$ „	Kapsle niemalowane i nielakierowane	Z wzorami i lakierem

Nr. pozycji	NAZWA POZYCJI	Ogólna ilość punktów danej pozycji	Ilość punktów które uległy zmianie	Podwyższenie stawki celnej w obrębie poszczególnych pozycji waha się w granicach:		Nazwa punktów które uległy zmianie:	
				Najniższa zwykła	Najwyższa zwykła	Najniższej	Najwyższej
Konfekcja.							
211	Parasole i laski	3	3	1/2 raza	3 razy	Parasole niepokryte (szkielety)	Jedw. i półjedw. z przybraniem.
212	Guziki i spinki	5	4	1/3 "	2/3 "	Błaszane spodniowe	Z perłowej masy bursztynowej
Wyroby tekstylne.							
182	Bawełna trzepana i gremplowana	3	1	1 raz		Wata hygroskopijna	
199	Tkaniny wełniane	3	1a)	1/2 raza		Z przędzy czesankowej, powyżej 250 gr.	Z przędzy czesankowej do 250 gr. włącznie
205	Wyroby dziane	5	3	1/3 "	1 "	Z jedw. sztucznego i wyr. dziane półjedwabne	Z jedwabiu naturalnego
206	Wyroby firankowe i tiulowe	3	3	1 "	1/2 "	Wyroby firankowe mechaniczne	Wyroby firank. wyszywane na tiulu, w szt., parach.
Różne.							
42	Sadze oraz węgiel drzewny i z kości sztucznie sproszkowany	1	1	1/2 raza			
62	Rośliny i ich części osobno niewymienione	15	4	1/3 raza	3 razy	Nasiona roślin pastewnych i koniczyn, lucerny etc.	Kwiaty cięte, liście barw. i niebarw. wieńce etc.
71	Materiały do szlifowania, polerowania i hartow.	7	1	—	1/2 "	Materiały do szlifowania i polerowania na płótnie	
112	Przetwory chemiczne i farmaceutyczne	27	2	1/4 "	3/4 "	Aceton i formalina	Spirytus drzewny
172	Instrumenty muzyczne	6	6	1/4 "	2/3 "	Struny jelitowe	Fortepiany
173	Wozy	16	7	1/2 "	1 1/4 "	Wielocypedy jedno i dwukołowe	Karety i powozy
174	"	4	1a)	3 "	4 "	Wozy tramwajowe przyczepne i konne	Wozy tramwajowe motorowe
216	Przybory piśmienne, rysunkowe i malarskie	4	4	" 2	3 "	Powielacze	Przybory piśm. obsadki, maszynki do ołówków. i t. p.

a) W obrębie odnośnego punktu, uległy zmianie dwa podpunkty (litery).

W konkluzji powyższych zestawień należy zaznaczyć, iż rozporządzenie uwydatnia z punktu widzenia polityki celnej następujące rysy:

- ma na celu poprawę bilansu handlowego drogą odpowiedniej polityki celnej w sensie negatywnym (zmniejszenie przywozu artykułów nie pożądaných ze względów gospodarczych) i pozytywnym (zwiększenie eksportu drogą wzmocnienia protekcji celnej),
- wychodząc z założenia, że nadmierny przywóz, zbędnych przeważnie artykułów spożywczych przyczynił się głównie do biernego salda bilansu handlowego, stara się ograniczyć ich konsumpcję drogą wydatnego podwyższenia stawek celnych,
- rozporządzenie uwzględnia ujemną dla bilansu handlowego rolę przywozu towarów luksusowych, lecz w stopniu mniejszym niż w grupie towarów spożywczych.
- uwzględnia również problem rodzimej produkcji i warunków konkurencyjnych na rynku krajowym i zagranicznym. Wzmocnienie protekcji celnej ma za zadanie osłabić ujemne wpływy na rozwój przemysłu rodzimego, jak np.; drożyzna kapitału, niedostatecznie rozwinięta sieć kolejowa, brak odpowiednich dróg wodnych.

Obroty Izb Rozrachunkowych

Suma przedstawionych dowodów (w tysiącach złotych).

D a t a	OGÓŁEM	Warszawa	Poznań	Lwów
28 kwiecień 1924. . . .	13.947	17.261	2.908	3.778
31 maj „	18.972	10.622	3.287	5.063
30 czerwiec „	16.958	8.249	2.751	5.958
31 lipiec „	36.239	17.408	8.562	10.269
31 sierpień „	32.576	17.387	6.673	8.516
30 wrzesień „	44.308	24.322	7.765	12.221
31 październik „	56.172	27.032	14.244	14.896
30 listopad „	48.799	27.656	8.902	12.242
31 grudzień „	86.304	56.634	12.624	17.046
31 styczeń 1925. . . .	95.605	57.610	15.340	22.655
28 luty „	96.247	68.698	8.566	18.983
31 marzec „	139.787	108.809	9.435	21,543
30 kwiecień „	143.325	101.160	18.469	23.696

Obieg pieniężny, kredyty i pokrycie kruszcowe Banku Polskiego.

(W milionach złotych).

D A T A	Ogółem środków obiegowych ¹⁾	Środki obiegowe w złotych					Marki pol. przeliczone na złote	Portfel wekslowy i pożyczki	Pokrycie kruszc. złoto i dewizy	Stosunek % pokr. kruszc. do biletów
		Ogółem ²⁾	Bilety	Srebro	Bilon	Bilety zdawk.				
31. XII. 1924.	675,8	674,0	550,9	2,8	31,5	88,8	1,8	280,8	357,4	64,89
31. I. 1925.	694,3	692,5	553,2	9,5	35,8	94,0	1,7	293,9	333,7	60,33
28. II. „	737,1	735,3	549,6	17,4	49,4	119,0	1,7	314,7	304,8	55,45
31. III. „	754,8	753,1	563,2	30,0	56,3	103,6	1,7	332,1	366,4	65,06
10. IV. „	745,9	744,2	561,6	33,1	54,3	95,1	1,7	333,3	361,0	64,26
20. IV. „	706,3	704,6	534,4	34,2	51,0	84,8	1,7	318,3	341,9	63,96
30. IV. „	752,5	750,8	567,1	40,0	51,9	91,6	1,6	321,9	322,2	56,80
10. V. „	725,3	723,6	548,2	42,2	49,8	83,5	1,6	319,8	306,3	55,88
20. V. „	687,6	685,9	520,5	45,0	46,4	73,9	1,6	305,4	287,9	55,30

¹⁾ Łącznie z resztą marek.

²⁾ Różnice wynikają z zaokrągleń.

Kredyt dewizowy Banku Polskiego w 1925 r.¹⁾

(Weksle zagraniczne w tysiącach złotych)

D A T A	Oblig o z tytułu dyskonta akceptów zagran.	Oblig o z tytułu dewiz na rach. otwart.	R A Z E M
31 styczeń	11,022	681	11,703
28 luty	11,633	1,147	12,780
31 marzec	16,361	1,069	17,430
30 kwiecień	18,984	1,789	20,773

¹⁾ Kredyt powyższy udzielany jest na zasadach podanych w okólnikach: Nr. 4 i 38 z 1925 r.

Powrót do złotej równi funta angielskiego.

Artykuł o identycznym tytule w poprzednich (Nr. 9) „Wiadomościach Banku Polskiego“ uzupełnia się ośnową ustawy (bill'u) uchwalonej przez parlament.

B I L L

mający na celu ułatwienie powrotu do waluty złotej i regulujący związane z tem kwestje.

Zawieszenie emisji złotych monet i prawo zakupu złota w sztabach.

1. (1) Dopóki Jego Królewska Mość inaczej nie rozporządzi:
 - a) Bank Angielski bez względu na poprzednie ustawy nie będzie obowiązany do wymiany swych biletów na ustawową monetę kruszcową zgodnie z treścią ustępu 6 ustawy o Banku Angielskim z 1833 r. (The Bank of England Act 1833) a bilety bankowe nie przestaną posiadać zdolności zwalniania od zobowiązań, chociaż Bank w dalszym ciągu nie będzie wymieniał biletów na monetę kruszcową.
 - b) Sekcja (3) ustępu 1 ustawy o walucie i biletach bankowych z 1914 r. (The Currency and Bank Notes Act 1914) — (która orzeka, że posiadacz biletu państwowego (currency note) ma prawo do otrzymania monet złotych za bilet w nominalnej wartości) traci moc obowiązującą.
 - c) Sekcja 8 ustawy mennicznej z 1870 r. (The Coinage Act 1870) — (która upoważnia każdą osobę przynoszącą do mennicy złoto w sztabach do stwierdzenia próby, wybicia i zwrotu w monetach), traci moc obowiązującą. Nie dotyczy to złota, dostarczonego do mennicy przez Bank Angielski.
2. Jak długo poprzednia sekcja pozostaje w mocy, Bank Angielski jest obowiązany do sprzedaży złota każdej osobie, która z tem żądaniem zwróci się do Głównego Oddziału Banku w jego godzinach urzędowych i zapłaci cenę kupna w ustawowych środkach płatniczych — po cenie 3 £ 17 sh. 10½ d. za uncję doborowego złota, ustalonego ustawą menniczną z 1870 r. (The Coinage Act 1870), jednak tylko w formie sztab, zawierających w przybliżeniu 400 uncji.

Uprawnienie Skarbu do zaciągania pożyczek na cele operacji kursowych.

2. (1) Każdą ilość pieniędzy potrzebną dla celów operacji kursowych w związku z powrotem do waluty złotej może Skarb Państwa wypożyczyć w ciągu dwóch lat od przyjęcia niniejszej ustawy w formie uznanej za wskazaną i w tym celu może przygotować i wydać zarówno w granicach Anglii, jak i poza jej granicami w walucie angielskiej lub innej takiej obligacje, w takiej formie oprocentowane, spłacalne i umarżalne, w jakiej uzna za właściwe i może gwarantować spłatę procentu i kapitału pożyczki w powyższym celu zaciągniętej w ten sposób i pod takimi zastrzeżeniami i warunkami, jakie osądzi za wskazane a to: pod warunkiem, że zgodnie z tą sekcją przygotowane i wydane obligacje będą umorzone w ciągu dwóch lat od daty emisji i nie zostanie udzielona żadna gwarancja, której zobowiązanie zgodnie z tą sekcją przeciągałoby się poza dwa lata od daty gwarantowanych obligacji.
- (2) Uprawnienia i zobowiązania płynące z tytułu kapitału i odsetek od pożyczek zaciągniętych według tej ustawy i od wszelkich sum płatnych przez Skarb w wykonaniu gwarancji, danej według tej ustawy, zostaną łącznie z wydatkami już lub w przyszłości obciążającymi Skarb, przeniesione na rachunek długu skonsolidowanego. (The Consolidated Fund of the United Kingdom).
- (3) Ilekroć ustawa budżetowa (Appropriation Act) po przyjęciu tej ustawy upoważni Skarb do zaciągnięcia pożyczki w określonej wysokości, wszelkie sumy, które mogą być pożyczone lub gwarantowane przez skarb zgodnie z tą ustawą i w chwili przyjęcia ustawy budżetowej są zrealizowane, mają być traktowane jako zaciągnięte na mocy ustawy budżetowej, a kwoty wypożyczone zgodnie z tą ustawą odpowiednio zmniejszone.

Skrócony tytuł.

3. Niniejszą ustawę należy cytować jako ustawę o walucie złotej 1925 r. (The Gold Standard Act. 1925).

Wpływ cen zbóż chlebowych na poziom cen hurtowych.

Współmierność w ruchu cen zbóż chlebowych i wskaźnika cen hurtowych występuje na podstawie doświadczenia z nieurodzajem ub. roku. Dla ustalenia dynamiki cen zboża i wskaźnika cen hurtowych miarodajny jest okres od lipca 1924 r., kiedy wynik zbiorów nie przedstawiał już żadnych wątpliwości. Poniższe zestawienia ilustrują fluktuacje cen zbóż chlebowych na ważniejszych giełdach świata i współczesny z nimi ruch wskaźnika cen hurtowych.

Pszenica

za 100 kg.

W złotych.

MIESIĄC	1.VII.24.	1.X.24.	1.I.25.	1.II.25.	1.III.25.	1.IV.25.	1.V.25.	Wzrost od 1.VII.24. do 1.II.25.	Spadek od 1.II.25. do ost. daty
Warszawa	23.22	28.16	28.00	40.33	42.32	44.83	38.00	74%	4.2%
Poznań	21.33	25.00	25.56	37.50	39.94	41.00	33.50		
Berlin	17.41	29.82	29.26	31.23	31.90	30.52	30.62		
Liverpool	23.27	33.50	38.58	42.41	41.02	34.10	33.50	82%	21%
Chicago	22.29	27.51	33.61	37.31	33.54	27.74	29.40	62%	21%
N. York	25.34	30.35	36.23	40.08	39.19	30.47	32.44		
Buenos Ayres . . .	22.49	29.28	32.61	37.84	35.94	31.99	—	68%	12%

Żyto

za 100 kg.

W złotych.

MIESIĄC	1.VII.24.	1.X.24.	1.I.25.	1.II.25.	1.III.25.	1.IV.25.	1.V.25.	Wzrost od 1.VII.24. do 1.II.25.	Spadek od 1.II.25. do ost. daty
Warszawa	11.85	21.32	23.67	32.25	31.43	34.21	33.00	186%	1.6%
Poznań	10.95	21.69	22.25	33.00	32.25	32.38	31.19		
Berlin	16.01	29.79	28.64	30.87	30.83	28.51	26.98	92%	12.6%
Chicago	17.10	26.15	30.81	35.51	32.90	23.89	22.56	106%	33.4%

Wskaźnik cen hurtowych.

Rok 1914 = 100.

KRAJE	VII.24.	X.24.	I.25.	II.25.	III.25.	IV.25.	Wzrost od 1.VII.24. do 1.II.25.	Spadek od 1.II.25. do ost. daty
St. Zjednoczone. . . .	147	152	162	163	161	158	10,8%	3,0%
Anglja	163	170	171	168	166	163	3,0%	2,9%
Holandja	151	161	160	159	155	—	5,2%	2,5%
Belgja	566	555	559	551	546	—	—	0,9%
Francja	481	497	514	515	513	512	7,0%	0,58%
Szwajcaria	171	169	171	170	166	—	—	2,3%
Niemcy	115	131	138	133	134	131	18,2%	3,6%
Szwecja	157	167	169	169	168	—	7,6%	0,59%
Czechosłowacja	986	1013	1048	1034	1019	—	4,8%	1,45%
Polska	102	116	120	121	122	119	18,6%	1,65%
Rosja	175	164	178	183	195	—	4,5%	—

Największe napięcie cen zboża i wskaźnika hurtowego występuje w lutym b. r., od tego miesiąca poczyną się spadek zboża i wskaźnika. Polska wykazuje dużą skłonność do tendencji zwyżkowej cen, lecz małą elastyczność w drodze powrotnej. Kiedy w marcu ceny zboża zagranicą poważnie się załamały, to w Polsce jeszcze w kwietniu posiadają pokaźną zwyżkę, a dopiero z początkiem maja pod wpływem polityki celnej rządu poczynają się obniżać.